

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

21 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski (przewodniczący)

SSN Krzysztof Grzesiowski

SSN Maciej Kowalski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 21 października 2025 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej Banku
spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 19 kwietnia 2022 r., I ACa 355/21,
w sprawie z powództwa A.W. i M.W.
przeciwko Bankowi
spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,

1. oddala skargę kasacyjną;

**2. zasądza od Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz A.W. i M.W.
po 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych kosztów postępowania
kasacyjnego z odsetkami
w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po
upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia
Bankowi spółce akcyjnej w W. do dnia zapłaty.**

Krzysztof Grzesiowski Marcin Krajewski Maciej Kowalski

(a.z.)

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z 19 kwietnia 2022 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z 24 lutego 2021 r. w punkcie 2. w zakresie dotyczącym prawa zatrzymania oraz okresu naliczania zasądzonych od pozwanego Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz powodów A.W. i M.W. odsetek ustawowych za opóźnienie, oddalił apelację pozwanego w pozostałej części i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Z zaakceptowanych przez Sąd Apelacyjny ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego wynika, że 10 sierpnia 2007 r. powodowie zawarli z pozwanym umowę kredytu hipotecznego. Zgodnie z jej postanowieniami kredyt był kredytem denominowanym, udzielonym w złotych w kwocie stanowiącej równowartość 219 516,61 franków szwajcarskich. Kwota kredytu w złotych miała zostać określona przez przeliczenie wskazanej kwoty wyrażonej w walucie obcej według kursu kupna tej waluty określonego w tabeli kursów stosowanej przez bank, obowiązującej w banku w dniu realizacji zlecenia płatniczego. Umowa przewidywała, że spłata kredytu następować będzie w złotych przy zastosowaniu kursu sprzedaży waluty obcej określonego w tabeli kursów banku w dniu wymagalności spłaty raty. Treść postanowień umowy nie była ustalana indywidualnie.

Powodowie podpisali oświadczenie o akceptacji ryzyka kursowego i akceptacji ryzyka zmiennej stopy procentowej. Przed zawarciem umowy kredytu powodom przedstawiono symulację kredytu udzielonego na 30 lat w złotych oraz symulację kredytu w innych walutach. Najkorzystniejszy okazał się kredyt denominowany do franka szwajcarskiego ze względu na niskie oprocentowanie i najniższe raty. Doradca przedstawił powodom kredyt frankowy jako bezpieczny, m.in. z uwagi na stabilność tej waluty.

Pismem z 23 grudnia 2019 r. powodowie wezwali pozwanego do zwrotu nienależnie uiszczonych rat kapitałowo – odsetkowych w bliżej określonej kwocie w terminie 7 dni pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Sąd Apelacyjny przyjął, że postanowienia umowy odnoszące się do mechanizmu przeliczenia świadczeń stron na walutę obcą, a w szczególności ustalenia kursów tej waluty stosowanych przy przeliczeniu, miały charakter niedozwolonych postanowień umownych w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. Wprawdzie postanowienia te odnosiły się do głównych świadczeń stron, jednak nie można przyjąć, aby zostały one sformułowane w sposób jednoznaczny. Za niewystarczające uznał informacje przekazywane kredytobiorcom przez bank o ryzyku kursowym. O abuzywności odpowiednich postanowień przesądza również odesłanie do tabeli kursów walut kredytodawcy w sytuacji, w której nie zostały określone zasady, na jakich kursy te mają być ustalane. W ocenie Sądu Apelacyjnego postanowienia abuzywne nie mogły zostać zastąpione żadnym przepisem dyspozytywnym, a w szczególności takim, z którego wynikałoby zastosowanie w umowie średniego kursu NBP.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku pozwany zarzucił naruszenie: 1) art. 382 i 328 § 2 w zw. z art 391 § 1 k.p.c.; 2) art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.; 3) art. 378 i 328 § 2 i art 391 § 1 k.p.c.; 4) art. 65 § 2 w zw. z art. 56 k.c.; 5) art. 65 § 2 w zw. z art. 56 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (dalej: „pr.bank.”); 6) art. 385¹ § 1 k.c.; 7) art. 385¹ § 1 k.c. i art 69 ust. 1 pr.bank.; 8) art. 58 § 1 w zw. z art. 58 § 3 w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 pr.bank. w zw. z art. 41 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (dalej: „pr. weksl.”) i art 358 § 2 w zw. z art 56 k.c.; 9) art. 58 § 2 k.c. w zw. z art. 58 § 3 w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 pr.bank. w zw. z art. 41 pr. weksl. i art 358 § 2 w zw. z art 56 k.c.

Pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie wyroku i oddalenie powództwa.

W odpowiedzi na skargę kasacyjna powodowie wnieśli m.in. o oddalenie skargi oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów dotyczących przepisów postępowania, zauważyć należy, że powołany przez pozwanego art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. nie mógł zostać naruszony. Od 7 listopada 2019 r. treść uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji rozstrzygającego apelację jest w wyczerpujący sposób uregulowana w art. 387 § 2¹ k.p.c. (zob. ustawę z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw). Przepis ten ma zastosowanie do uzasadniania orzeczeń wydanych od 7 listopada 2019 r., także w razie wszczęcia postępowania przed tym dniem (zob. art. 9 ust. 2 przywołanej ustawy z 4 lipca 2019 r.). Artykuł 387 § 2¹ k.p.c. jest przy tym przepisem szczególnym względem art. 327¹ k.p.c. co oznacza, że sąd drugiej instancji może na płaszczyźnie konstrukcji uzasadnienia orzeczenia dopuścić się jedynie naruszenia art. 387 § 2¹ k.p.c. (zob. np. wyroki SN: z 13 września 2022 r., II CSKP 709/22, i z 12 grudnia 2023 r., II CSKP 1352/22). Artykuł 328 § 2 k.p.c. w odniesieniu do wyroków wydanych od 7 listopada 2019 r. nie odnosi się w ogóle do treści uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji, dotyczy bowiem terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku.

Jedynie ubocznie zauważyć należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. (w dawnym brzmieniu) mógł być uwzględniony jedynie wyjątkowo, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku zostało sporządzone w sposób wykluczający przeprowadzenie efektywnej kontroli kasacyjnej (zob. np. wyroki SN: z 28 listopada 2014 r., I CSK 735/13; z 16 grudnia 2015 r., IV CSK 149/15; z 17 grudnia 2015 r., I CSK 1028/14; z 15 kwietnia 2016 r., I CSK 278/15; z 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17; z 5 października 2018 r., I CSK 608/17; z 27 lutego 2019 r., II CSK 16/18; postanowienie SN z 29 lipca 2021 r., II CSKP 75/21, i przywołane tam dalsze orzecznictwo). W badanej sprawie sytuacja taka nie zachodzi.

Nietrafne są także zarzuty naruszenia art. 378 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 382 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Z przewidzianego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność odrębnego omówienia w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji każdego zarzutu i każdego argumentu podniesionego w apelacji. Wystarczające jest, jeśli sąd drugiej instancji odniesie się do zarzutów

i wniosków apelacji w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem rozstrzygnięcia (zob. np. wyroki SN: z 4 września 2014 r., II CSK 478/13, OSNC-ZD 2015, nr 4 poz. 64, i z 7 czerwca 2024 r., II CSKP 1176/22). Skoro Sąd drugiej instancji podzielił ocenę prawną Sądu Okręgowego oraz wyjaśnił, dlaczego po usunięciu spornych klauzul utrzymanie umowy kredytu nie jest możliwe, to nie ma podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. Przepisy o niedozwolonych postanowieniach umownych stanowią regulację szczególną w stosunku do przywoływanego przez skarżącego w apelacji od wyroku Sądu Okręgowego art. 58 § 2 k.c. przewidującego nieważność czynności prawnej sprzecznej z wymienionymi w tym przepisie czynnikami (zob. uchwała SN z 28 kwietnia 2022 r., III CZP 40/22, OSNC 2022, nr 11, poz. 109; wyroki SN z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22; z 13 listopada 2024 r., II CSKP 555/24; z 14 lutego 2025 r., II CSKP 1996/22).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że chociaż art. 382 k.p.c. ma charakter ogólnej dyrektywy określającej istotę postępowania apelacyjnego jako kontynuację merytorycznego rozpoznania sprawy, to jednak może stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej, jeżeli skarżący wykaże, że sąd drugiej instancji bezpodstawnie pominął część zebranego w sprawie materiału oraz że uchybienie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Pominięcie takie nie może być jednak utożsamiane z błędną – według skarżącego – oceną materiału dowodowego (zob. np. postanowienie SN z 6 stycznia 1999 r., II CKN 100/98, OSNC 1999, Nr 9, poz. 146, i wyroki SN: z 15 grudnia 2021 r., V CSKP 96/217, i z 10 marca 2023 r., II CSKP 568/22). Uzasadnienie podniesionego w skardze zarzutu naruszenia art. 382 k.p.c. nie czyni zadość tym wymaganiom, wobec czego zarzut ten nie mógł być uwzględniony. Argumentacja skarżącego wskazuje przy tym, że jego rzeczywistym celem jest narzucenie stanowiska, iż kredyt był wypłacony i spłacany we frankach szwajcarskich, sprzecznego z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez sądy *meriti*, którymi to ustaleniami Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Problematyka przedstawiona w zarzutach skargi dotyczących naruszenia prawa materialnego była wielokrotnie i wszechstronnie rozważana w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego w kontekście zbliżonych

stanów faktycznych, a skarżący nie przedstawił argumentów, które uzasadniałyby odejście od wypracowanych w judykaturze rozwiązań. W konsekwencji także te zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że z punktu widzenia polskiego systemu prawnego można wyróżnić trzy rodzaje kredytów, w których występuje (w różnych rolach) waluta obca: indeksowany, denominowany i walutowy. W kredycie indeksowanym kwota kredytu jest podana w walucie krajowej i w tej walucie zostaje wypłacona, ale zostaje przeliczona na walutę obcą według klauzuli umownej opartej również na kursie kupna tej waluty obowiązującym w dniu uruchomienia kredytu, przy czym spłata kredytu następuje w walucie krajowej. W kredycie denominowanym kwota kredytu jest wyrażona w walucie obcej, a zostaje wypłacona w walucie krajowej według klauzuli umownej opartej na kursie kupna waluty obcej obowiązującym w dniu uruchomienia kredytu, zaś spłata kredytu następuje w walucie krajowej. Z kolei w kredycie walutowym kwota kredytu jest wyrażona w walucie obcej i spłata również jest dokonywana w tej walucie. Mając powyższe na względzie należy przyjąć, że wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Apelacyjny dokonał prawidłowej wykładni spornej umowy, uznając, że na jej podstawie bank udzielił powodom kredytu denominowanego w powyższym znaczeniu.

Oceny czy postanowienie umowne jest niedozwolone (art. 385¹ § 1 k.c.), dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy (zob. uchwała SN z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019, Nr 1, poz. 2), a nie z chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 § 1 k.p.c.). W konsekwencji nie mogły odnieść skutku zarzuty pozwanego oparte na twierdzeniu, że Sąd Apelacyjny pominął przy ocenie abuzywności spornych klauzul okoliczności takie jak np. sposób wykonania umowy.

Obecnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje stanowisko, że klauzula indeksacyjna określa główne świadczenia stron. Za postanowienia umowne mieszczące się w pojęciu „głównego przedmiotu umowy” w rozumieniu art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: „dyrektywa 93/13”) należy uważać te, które określają podstawowe świadczenia w ramach danej umowy i które z tego względu

charakteryzują tę umowę. Za takie uznawane są również postanowienia określone jako „klauszule ryzyka walutowego”, które wiążą się z obciążeniem kredytobiorcy – konsumenta ryzykiem zmiany kursu waluty i związanym z tym ryzykiem zwiększenia kosztu kredytu (zob. orzeczenia przytoczone w uzasadnieniu uchwały SN z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, OSNC 2024, nr 12, oraz wyroki TSUE: z 30 kwietnia 2014 r., C-26/13, Kásler i Káslerné Rábai; z 26 lutego 2015 r., C-143/13, Matei; z 23 kwietnia 2015 r., C-96/14, Van Hove; z 20 września 2017 r., C-186/16, Andriuc i in.; z 20 września 2018 r., C-51/17, OTP Bank i OTP Faktoring; z 14 marca 2019 r., C-118/17, Dunai; z 3 października 2019 r., C-260/18, Dziubak).

Postanowienia określające główne świadczenia stron nie podlegają kontroli pod kątem ich abuzywności pod warunkiem, że zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c.). Takie rozwiązanie, wywodzące się z art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13, opiera się na założeniu, zgodnie z którym postanowienia określające główne świadczenia stron zazwyczaj odzwierciedlają rzeczywistą wolę konsumenta, gdyż do ich treści strony przywiązują z reguły największą wagę i zasada ochrony konsumenta musi ustąpić ogólnej zasadzie autonomii woli obowiązującej w prawie cywilnym. Wyłączenie spod kontroli nie może jednak obejmować postanowień nietransparentnych, gdyż w ich przypadku konsument nie ma możliwości łatwej oceny rozmiarów swojego świadczenia i jego relacji do rozmiarów świadczenia drugiej strony (zob. wyrok SN z 22 listopada 2023 r., II CSKP 184/23).

Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. W orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyjaśniono, że wymóg wyrażenia warunku umownego prostym i zrozumiałym językiem nakazuje, by umowa przedstawiała w sposób przejrzysty konkretne działanie mechanizmu, do którego odnosi się ów warunek, a także, w zależności od przypadku, związek między tym mechanizmem a mechanizmem przewidzianym w innych warunkach, tak by konsument był w stanie oszacować, w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria, wpływające dla niego z tej umowy konsekwencje ekonomiczne (zob. wyroki SN: z 4 czerwca 2024 r., II CSKP 149/24; z 6 grudnia 2024 r., II CSKP 827/23, i cytowane tam orzeczenia TSUE). Innymi słowy, umowa musi zawierać takie postanowienia, które pozwalają ustalić treść stosunku zobowiązaniowego – w szczególności rozmiar przyszłego świadczenia konsumenta przy wykorzystaniu zobiektywizowanych

kryteriów. Nie chodzi tu zatem wyłącznie o jednoznaczność językową umowy (zob. m.in. wyrok SN z 3 lutego 2022 r., II CSKP 415/22, i tam powołane orzecznictwo).

Nie budzi wątpliwości, że sporna klauzula przeliczeniowa zamieszczona w umowie kredytu opisanych powyżej kryteriów nie spełniała – nie została ona bowiem jednoznacznie sformułowana. Na jej podstawie bank mógł swobodnie (dowolnie) ustalić wysokość kwoty kredytu w CHF oddanej do dyspozycji powodów, a oni nie byli w stanie z góry oszacować kwoty, którą mieli obowiązek świadczyć, skoro zasady przewalutowania określał jednostronnie bank (zob. np. wyrok SN z 21 marca 2025 r., II CSKP 62/24).

W tym kontekście należy podnieść, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż nie jest wystarczające wskazanie w umowie, że ryzyko związane z zmianą kursu waluty ponosi kredytobiorca oraz odebranie od niego oświadczenia o standardowej treści, że został poinformowany o ponoszeniu ryzyka wynikającego ze zmiany kursu waluty oraz przyjął do wiadomości i akceptuje to ryzyko. Wprowadzenie do umowy kredytu zawieranej na wiele lat mechanizmu działania ryzyka kursowego, wymagało szczególnej staranności banku w zakresie wyraźnego wskazania zagrożeń wiążących się z oferowanym kredytem, tak by konsument miał pełne rozeznanie konsekwencji ekonomicznych zawieranej umowy. W takim stanie rzeczy przedkontraktowy obowiązek informacyjny w zakresie ryzyka kursowego powinien zostać wykonany w sposób jednoznacznie i zrozumiale unaoczniający konsumentowi, który z reguły posiada elementarną znajomość rynku finansowego, że zaciągnięcie tego rodzaju kredytu jest bardzo ryzykowne (zob. wyroki SN: z 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18, i z 14 lutego 2025 r., II CSKP 917/23).

Tym samym za nietrafny należy uznać zarzut skargi kwestionujący sposób ujęcia przez Sąd Apelacyjny przesłanki „jednoznaczności” spornych postanowień w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Chybiony jest również zarzut, że Sąd Apelacyjny błędnie ocenił jako niedozwolone klauzule przeliczeniowe zawierające odniesienie do tabel kursowych banku. Ocena przyjęta w zaskarżonym wyroku pozostaje bowiem w zgodzie z dominującym w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiskiem, że postanowienia umowy (regulaminu) określające zarówno zasady przeliczenia kwoty udzielonego

kredytu na złotówki przy wypłacie kredytu, jak i spłacanych rat na walutę obcą, pozwalające bankowi swobodnie kształtować kurs waluty obcej, mają charakter niedozwolonych postanowień umownych.

Takie klauzule mają charakter abuzywny, bowiem kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Sprzeczność z dobrymi obyczajami i naruszenie interesów konsumenta polega w tym przypadku na uzależnieniu wysokości świadczenia banku oraz wysokości świadczenia konsumenta od swobodnej decyzji banku. Zarówno przeliczenie kwoty kredytu na złotówki w chwili jego wypłaty, jak i przeliczenie odwrotne w chwili wymagalności poszczególnych spłacanych rat, służy bowiem określeniu wysokości świadczenia konsumenta. Takie uregulowanie umowne należy uznać za niedopuszczalne, niezależnie od tego, czy swoboda banku w ustaleniu kursu jest pełna, czy też w jakiś sposób ograniczona, np. w razie wprowadzenia możliwych maksymalnych odchyleń od kursu ustalanego z wykorzystaniem obiektywnych kryteriów. Określenie wysokości należności obciążającej kredytobiorcę w umowie kredytu powiązanego z walutą obcą z odwołaniem do kursu waluty obcej ustalanego jednostronnie przez bank bez wskazania obiektywnych kryteriów jego oznaczania jest nietransparentne, pozostawia pole do arbitralnego działania banku i w ten sposób obarcza kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem oraz narusza równorzędność stron umowy kredytu. W konsekwencji postanowienia takie są niedopuszczalne, a ich bezskuteczność może prowadzić do upadku umowy w całości (zob. np. wyroki SN: z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22; z 9 września 2022 r., II CSKP 794/22; z 12 grudnia 2023 r., II CSKP 1549/22).

Zapewnienie kredytobiorcom możliwości spłaty rat kredytu w walucie obcej (walucie indeksacji) nie uchyla abuzywności postanowienia dotyczącego spłaty rat kredytu w walucie krajowej, w wysokości zależnej od kursu waluty obcej określanego swobodnie przez bank (zob. wyrok SN z 25 października 2023 r., II CSKP 820/23). Także w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej prezentowane jest stanowisko, że dołączenie do umowy zawartej z konsumentem dwóch alternatywnych warunków dotyczących wykonania tego samego obowiązku ciążącego na konsumentce, z których jeden jest nieuczciwy, a drugi zgodny z prawem, pozwala danemu przedsiębiorcy na spekulowanie, że przez brak

informacji, nieuwagę lub niezrozumienie konsument wykona dane zobowiązanie zgodnie z warunkiem, który powoduje znaczącą nierównowagę praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta. W związku z tym taki mechanizm umowny może sam w sobie mieć nieuczciwy charakter (zob. wyrok TSUE z 21 września 2023 r., C-139/22).

Wejście w życie ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, czyli tzw. ustawy antyspreadowej, którą dodano ustęp 3 do art. 69 pr.bank. w żaden sposób nie wpłynęło na ocenę abuzywności postanowień we wcześniej zawartych umowach kredytu i ich konsekwencji na byt tych umów (zob. uzasadnienie uchwały SN z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22).

Konsekwencją stwierdzenia, że dane postanowienie umowne ma charakter niedozwolony w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., jest działająca *ex lege* sankcja bezskuteczności niedozwolonego postanowienia. Wyeliminowanie z łączącej strony umowy klauzul abuzywnych wymaga zatem oceny, czy umowa ta w pozostałym zakresie jest możliwa do utrzymania. Sąd Apelacyjny dokonał takiej oceny i jest ona zgodna z poglądami Sądu Najwyższego oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej prezentowanymi w tej materii.

Za niezasadne należy zatem uznać zarzuty pozwanego banku oparte na przekonaniu, że po usunięciu z umowy kredytu abuzywnych postanowień umownych, które nie wiążą powodów (konsumentów), możliwe jest wprowadzenie w ich miejsce innego mechanizmu określającego sposób ustalania kursu waluty obcej, dzięki czemu umowa bez przeszkód może nadal funkcjonować w obrocie, oraz zmierzające do podważenia stanowiska przyjętego w zaskarżonym wyroku, że umowa jest nieważna. Bezzasadność zarzutów tego rodzaju wynika jednoznacznie z uchwały całego składu Izby Cywilnej SN z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, w której przyjęto m.in., że w razie uznania, iż postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa

lub zwyczajów. W uchwale tej Sąd Najwyższy stwierdził ponadto, że w razie niemożności ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie. Na podstawie art. 87 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym uchwała ta ma moc zasady prawnej i wiąże Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie.

W konsekwencji żaden z przedstawianych przez pozwanego przepisów, zwłaszcza art. 56 k.c., art. 358 § 2 k.c. i art. 41 pr. weksl., nie może zostać uznany za możliwy do wykorzystania w celu określenia wiążącego strony kursu waluty obcej.

Z tych przyczyn skarga kasacyjna podlegała oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przy uwzględnieniu § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Suma zwrotu kosztów została rozdzielona na powodów w częściach równych zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 16 listopada 2023 r., III CZP 54/23 (OSNC 2024, nr 6, poz. 57).

Krzysztof Grzesiowski

Marcin Krajewski

Maciej Kowalski

(a.z.)

[SOP]